TOÀ ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 1 – HÀ TĨNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2025/QĐST-DS	*Hà Tĩnh, ngày 21 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thanh Huyền

*Thư ký phiên họp***:** Bà Trần Thị Huyền Trang - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Cẩm Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 7 năm 2025, tại Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 54/2025/TLST-DS ngày 08 tháng 7 năm 2025 về "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-DS ngày 15 tháng 7 năm 2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị N; Sinh năm 1962; Căn cước công dân số 042162003632 do Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 27/4/2021; Địa chỉ: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh – *Có mặt*

Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự: Ông Đoàn Thanh L; Sinh năm 1960; Căn cước công dân số 046060001643 do Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 01/5/2021; Địa chỉ: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh – *Vắng mặt*

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Đoàn Hữu D, sinh năm: 1992; Địa chỉ: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh – *Vắng mặt*

2. Chị Đoàn Thị Yến B, Sinh năm: 2000; Địa chỉ: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh – *Có mặt*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và trong quá trình giải quyết cũng như tại phiên họp, bà Nguyễn Thị N *trình bày:*

Bà Nguyễn Thị N và ông Đoàn Thanh L kết hôn và sống chung với nhau từ năm 1990, có 02 con chung là anh Đoàn Hữu D và chị Đoàn Thị Yến B. Từ năm 2015, ông Đoàn Thanh L sức khỏe giảm sút. Ngày 26/3/2025 ông L bị ngã cầu

thang. Sau khi một thời gian điều trị, ông L được bệnh viện kết luận bị chấn thương sọ não, vỡ rạn xương chẩm, tụ máu thùy đỉnh Chẩm trái, xơ gan mất bù. Từ đó đến nay ông L có các biểu hiện mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Gia đình đã yêu cầu giám định pháp y tâm thần và Phân viện pháp y tâm thần B1 đã kết luận hiện tại ông Đoàn Thanh L mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Do vậy, bà Nguyễn Thị N đề nghị Tòa án tuyên bố ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Nguyễn Thị N là người giám hộ của ông Đoàn Thanh L để thực hiện các giao dịch dân sự, các thủ tục hành chính.

Tại Bản tự khai và quá trình giải quyết, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Đoàn Hữu D và chị Đoàn Thị Yến B trình bày thống nhất với lời trình bày của bà Nguyễn Thị N. Anh Đoàn Hữu D và chị Đoàn Thị Yến B đồng ý với yêu cầu của bà N tuyên bố ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự và cử bà N làm người giám hộ cho ông L.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng và đầy đủ thủ tục tố tụng theo quy định tại Bộ luật Tố tụng Dân sự;

- Việc chấp hành pháp luật của các đương sự thực hiện đúng quy định tại Điều 70 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Về nội dung việc dân sự: Đề nghị Tòa án căn cứ Điều 22, Điều 46, Điều 47; Điều 48; Điều 49; khoản 1 Điều 53; Điều 57; Điều 58 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 366, Điều 367; Điều 369, Điều 370; Điều 371, Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2025; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội: Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị N, tuyên bố ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị N là người giám hộ đương nhiên của ông Đoàn Thanh L.

- Về lệ phí: Đề nghị Tòa án miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị N.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; Ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Nguyễn Thị N có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chồng là ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự, ông L cư trú tại phường T, tỉnh Hà Tĩnh. Căn cứ khoản 1 Điều 27; Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2025, quan hệ pháp luật là "yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", thẩm quyền giải quyết việc dân sự theo thủ tục sơ thẩm của Toà án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Đoàn Hữu D đã được

triệu tập hợp lệ nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt; Căn cứ khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh tiến hành mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Đoàn Hữu D.

[2] Về yêu cầu của bà Nguyễn Thị N tuyên bố ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự: Xét nội dung trình bày của bà Nguyễn Thị N phù hợp với lời khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, phù hợp tài liệu, chứng cứ khác do đương sự giao nộp và kết quả xác minh của Tòa án tại nơi cư trú của ông L và bà N. Theo Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 32/KLGĐTYC ngày 13/6/2025 của Phân viện Pháp y Tâm thần Bắc miền T thuộc V đã kết luận: Tại thời điểm giám định (hiện tại) ông Đoàn Thanh L bị bệnh: Mất trí trong các bệnh lý đặc biệt khác đã được xếp loại ở nơi khác (Chấn thương sọ não), theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD10) có mã bệnh là: F02.8 (Mất trí mức độ trầm trọng); Tại thời điểm đã nêu trên, ông Đoàn Thanh L mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi. Do vậy, bà Nguyễn Thị N yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đoàn Thanh L mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự và Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

[3] Về người giám hộ: Bà Nguyễn Thị N là vợ của ông Đoàn Thanh L, hiện đang chung sống và chăm sóc cho ông L; bà N có năng lực hành vi dân sự đầy đủ và đảm bảo các điều kiện khác của người giám hộ quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự; Trước khi mất năng lực hành vi dân sự, ông Đoàn Thanh L không lựa chọn người giám hộ cho mình. Theo quy định tại khoản 1 Điều 53 Bộ luật Dân sự, bà Nguyễn Thị N là người giám hộ đương nhiên của ông Đoàn Thanh L. Bà N có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ quy định tại Điều 57 và Điều 58 của Bộ luật Dân sự.

[4] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh tại phiên họp là có căn cứ, phù hợp quy định pháp luật.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Nguyễn Thị N là người cao tuổi theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi. Bà N có đơn xin miễn lệ phí, căn cứ khoản 1 Điều 37, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị N.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ Điều 22, Điều 46, điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; khoản 1 Điều 53; khoản 1 Điều 57; khoản 1 Điều 58 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 3 Điều 367; Điều 371, Điều 372; Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 2 Luật người cao tuổi; khoản 1 Điều 37, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị N: Tuyên bố Ông Đoàn Thanh L; Sinh ngày 28/9/1960; Căn cước công dân số 046060001643 do Cục cảnh sát

quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 01/5/2021; Địa chỉ cư trú: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Nguyễn Thị N; Sinh ngày 18/02/1962; Căn cước công dân số 042162003632 do Cục cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 27/4/2021; Địa chỉ cư trú: Số nhà A, đường N, phường T, tỉnh Hà Tĩnh là người giám hộ đương nhiên của ông Đoàn Thanh L. Bà Nguyễn Thị N được đại diện cho ông Đoàn Thanh L trong các giao dịch dân sự kể từ ngày Quyết định có hiệu lực pháp luật cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật. Bà Nguyễn Thị N có quyền xác lập thực hiện các giao dịch dân sự và các quyền khác theo quy định của pháp luật vì lợi ích của ông Đoàn Thanh L. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại khoản 1 Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị N được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt có quyền kháng cáo và Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc kể từ ngày quyết định này được thông báo, niêm yết.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:
- VKSND KV1-Hà Tĩnh;
- THADS tỉnh Hà Tĩnh;
- TAND tỉnh Hà Tĩnh;
- UBND phường Thành Sen;
- Các đương sự;
- Lưu HS, VP.

Lê Thanh Huyền